KOSMOS

GAMTOS IR ALIMŲ MOKSLŲ ILUSTRUOTAS MĖNRAŠTIS SU POPULARIU SKYRIUM

GAMTOS DRAUGAS

1929 m. Rugsėjo mėn. X metai, 9 Nr.

TURINYS:

KAUNAS 1929.

Suprantamas Müllerio džiaugsmas, išreikštas jo laiške iš 1840. VIII. 5, kuriame patvirtinama siuntinio gavimas ir kalbama apie jo turinį. Aristotelio aprašytieji embrionai pagaliau radosi kelete neperpjautų ryklio gimtuvių!

Šiame laiške Mülleris nurodo ir skirtumus tarp lygiojo ryklio (*Mustelus laevis*) ir paprastojo ryklio (*Mustelus vulgaris*; tie skirtumai pirmiau nebuvo žinomi; dabar skirtinga embriono plėtotė neabejojamai parodė lygųjį ryklį esant skirtingą rūšį. — Taigi, ką Aristotelis buvo nustatęs prieš 2000 metų, tai 19-jo šimtmečio vidury teko aptikti ir patvirtinti iš naujo. O apie visa tai mes sužinome kartkartėmis dirstelėję į gamtos mokslų istoriją.

Kaunas, Universitetas. *Pr. Dovydaitis.*

Mokslinio gyvenimo kronika.

Pabaltijo kraštų botanikų-geografų sąjunga.

Šių metų Rugpjūčio mėn. 24 d. Tartų (Dorpato) mieste Estijoj buvo susirinkę botanikai-geografai, sukviesti Tartų Botanikos Sodo vedėjo Doc. Dr. E. Spohr'o. Suvažiavimo tikslas — Pabaltijo kraštų botanikų-geografų draugijos įkūrimas. Buvo susirinkę mokslininkų: iš Suomijos — Profesoriai Linkola, Palmgren, Häyrén, Teräsvuori ir Mag. Eklund; iš Latvijos — Profesoriai Malta ir Kupffer, D-ras Galenieks su žmona; iš Lietuvos — Profesorius Regelis, iš Dancigo — Profesorius Wangerin, Buvo padaryta visa eilė paskaitų ir įdomių ekskursijų Tartų apylinkėse. per kurias paaiškėjo, kad visų šių kraštų botanikai-geografai dirba vienoje srityje, turi daug bendrų ryšių ir bendrų uždavinių, būtent, Baltijos jūrių kraštų augmeniją tirti. To uždavinio siekiant, D-ro Spohr'o iniciativa ir tapo įkurta Pabaltijo Kraštų Botanikų-Geografų Draugija ir išdirbtas laikinas statutas.

Draugija susidarys iš Pabaltijo kraštų ir Suomijos botanikų, dirbančių botanikos-geografijos srityje. Jos tikslas (Statutų § III) — botanikos-geografijos tyrinėjimai Baltijos jūrių kraštuose įvairiausiomis kryptimis, būtent:

a. įvairių rūšių mokslo darbais ir savo narių laisvu bendradarbiavimu;
b. paprastais ir nepaprastais narių posėdžiais;
c. asmeniniu moksliniu savo narių susirašinėjimu ir susiėjimu.

Sąjungos centras randasi jos reikalų vedėjo gyvenamoje vietoje. Sąjungos narių suvažiavimai daromi kas met, jeigu aplinkybės leidžia. Suvažiavime daromi mokslo pranešimai, demonstracijos, ekskursijos ir t.t. Paskutiniame suvažiavime nustatoma vieta kitam artimiausiam suvažiavimui.

Draugijos nariu gali būti kiekvienas asmuo, dirbąs botanikos geografijos srityje; narių mokesnis vienas amer. doleris. Draugijos reikalus veda reikalų vedėjas (Prof. Linkola — Helsinki), kuris yra renkamas kąs met drauge su pavaduotoju (dabar Prof. Palmgren — Helsinki). Be to, kiekvieno krašto nariai renka savo atstovą į valdybą. Kitų, 1930 metų, suvažiavimas įvyks Helsinky Suomijoj, Sekminių metu.

Kalbos klausimo statutas visai neliečia. Suvažiavimo nariai mano, kad pats gyvenimas tą klausimą sureguliuos, ir kiekvienas bus interesuotas vartoti tą kalbą, kuri ir kitiems būtų suprantama. Pilnas Sąjungos statuto tekstas ir apie tolimesnius sąjungos darbus bus pranešta vėliau.

Kaunas, Universitetas. *Prof. K. Regelis.*